

Žatva roku 2025 k 25. týždňu (aktuálne k 26. 6. 2025)

ZHODNOTENIE JARI

Jarné práce prebiehali v roku 2025 v podobných termínoch ako v uplynulých rokoch.

Pre udržanie porastov ozimín je potrebné opakovane aplikovať insekticídy niekoľkokrát už v jesennom období. Okrem toho, že tak prispievame k vytvoreniu rezistencie, zároveň ideme proti súčasnému trendu znižovania množstva spotreby chemických látok v poľnohospodárstve. Je potrebné hľadať v tejto oblasti riešenia, nakoľko prípravky, ktoré zostali na ošetrovanie porastov repky sú málo účinné a bude nutné prevádzať namiesto jedného postreku, tri alebo štyri postreky s menej účinnými látkami.

Snehová pokrývka v zimnom období sa na juhozápadnom Slovensku stáva raritou. **Poľnohospodárov potrápil v tomto roku nedostatok zimnej vlahy.** Globálne otepľovanie prináša zmeny počas celého roka. Vidíme preto dôvod na zmenu Nitrátovej direktívy a to najmä na možnosť skoršej aplikácie priemyselných hnojív, vzhľadom k vhodným poveternostným podmienkam posledných rokov. (Túto požiadavku vzniesli zástupcovia SPPK na stretnutí pracovnej skupiny MPRV SR pre aktualizáciu pojmov a vybraných noriem kondicionality v rámci modifikácie SP SPP 2023 - 2027, dňa 23.5.2025)

Hospodárenie väčšiny poľnohospodárskych podnikov priamo alebo nepriamo ovplyvnil výskyt slintačky a krívačky (SLaK) na Slovensku v jarných mesiacoch tohto roku.

Aktuálny stav obilnín je vzhľadom na priebeh počasia od jesene (najmä deficit zrážok) uspokojivý. Porasty sú v dobrom stave, no ďalší vývoj bude veľmi závislý od zrážok v najbližšom období.

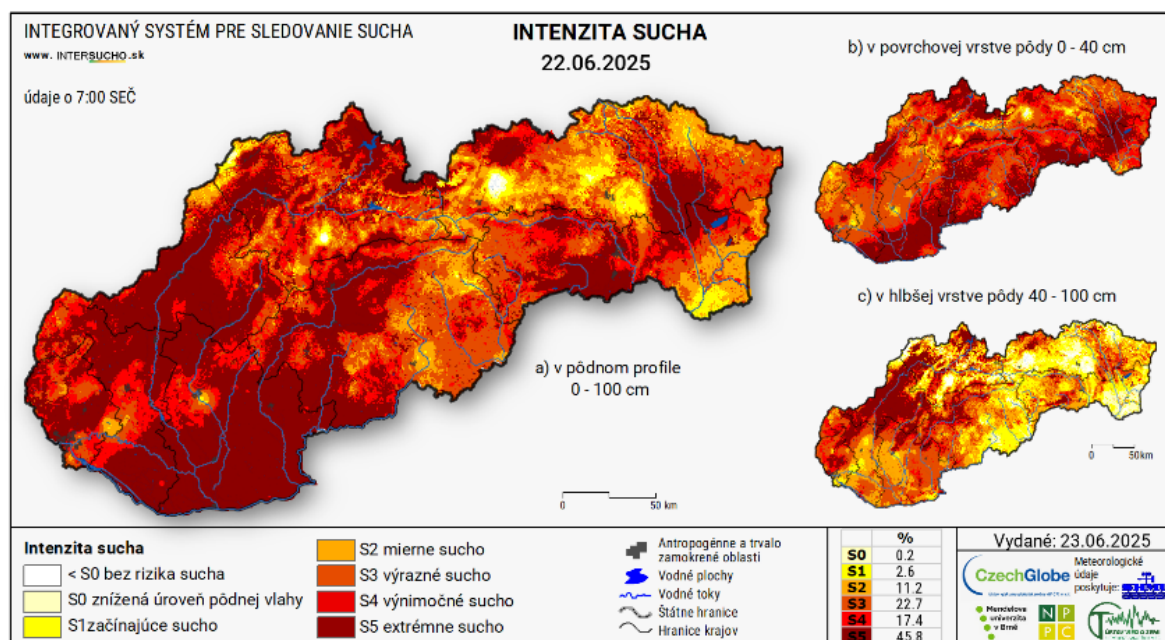
Časť porastov bola poškodená jarnými mrazmi, ľadovcom a hrabošmi. Všetky typy škôd vrátane dlhodobých dažďov, sucha, poľovnou zverou a šelmami eviduje SPPK v rámci monitoringu škôd.

Škody na porastoch spôsobuje premnožená zver, najmä jelenia, danielia a srnčia. Preto je SPPK aktívna v rámci aktuálneho legislatívneho procesu prípravy návrhu nového zákona o poľovníctve.

STAV POČASIA, AKTUÁLNY STAV PÔDNEHO SUCHA (zdroj: SHMÚ)

Uplynulý týždeň najviac zrážok spadlo v oblasti Tatier okolo 50 mm. Do 40 mm spadlo lokálne aj v Novohrade, na Považí a Spiši. Bez zrážok bolo v oblasti Považia, Horného Zemplína a na krajnom juhovýchode. Počas týždňa prevažovalo slnečné a teplé počasie. Najvyššia teplota vzduchu bola 32,5 °C na juhozápade. Najnižšie klesla teplota na 1 °C v Slovenskom raji. **Miera intenzity pôdneho sucha v celom profile je na úrovni výrazného až extrémneho sucha na takmer celom území.** Najhoršia situácia je na Podunajskej nížine, Záhorí, Ponitří, Považí, Orave, Honte, Pohroní, Above a Zemplíne.

Nasledovne uvádzame mapku sucha za 25. týždeň tohto a predchádzajúcich rokov.

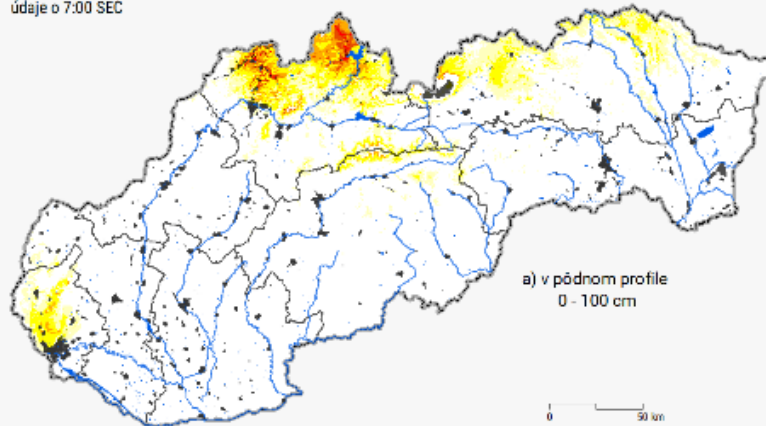

údaje o 7:00 SEČ

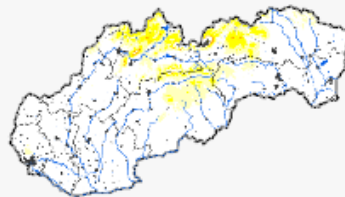
INTENZITA SUCHA

23. jún 2024

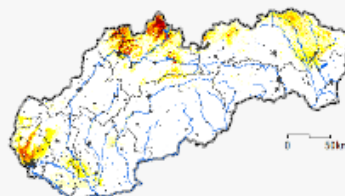
b) v povrchovej vrstve pôdy 0 - 40 cm

a) v pôdnom profile
0 - 100 cm

c) v hlbšej vrstve pôdy 40 - 100 cm

Intenzita sucha

< S0 bez rizika sucha
S0 znížená úroveň pôdnej vlhky
S1 začínajúce sucho

S2 mierne sucho

S3 výrazné sucho

S4 výnimočné sucho

S5 extrémne sucho

Antropogénne a trvalo
zamokrené oblasti
Vodné plochy
Vodné toky
Štátne hranice
Hranice krajov

	%
S0	7.8
S1	4.7
S2	1.4
S3	0.5
S4	0.1
S5	0.0

Vydané: 24.06.2024

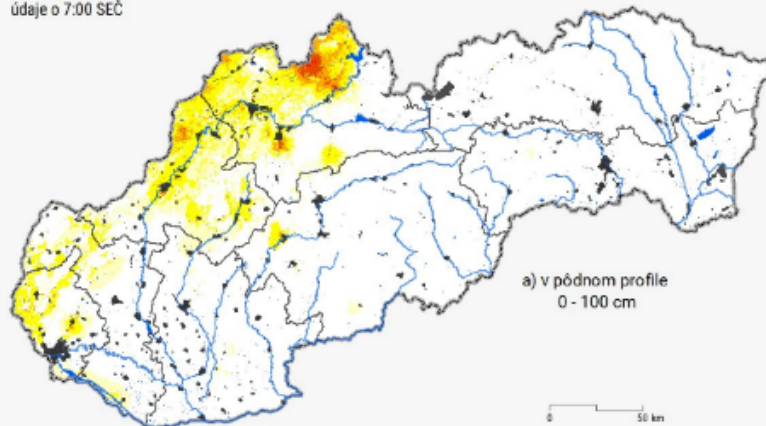

údaje o 7:00 SEČ

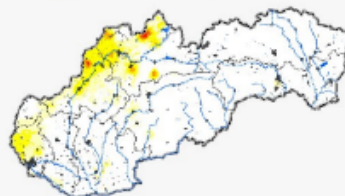
INTENZITA SUCHA

25. jún 2023

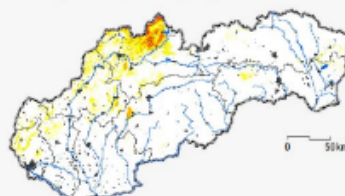
b) v povrchovej vrstve pôdy 0 - 40 cm

a) v pôdnom profile
0 - 100 cm

c) v hlbšej vrstve pôdy 40 - 100 cm

Intenzita sucha

< S0 bez rizika sucha
S0 znížená úroveň pôdnej vlhky
S1 začínajúce sucho

S2 mierne sucho

S3 výrazné sucho

S4 výnimočné sucho

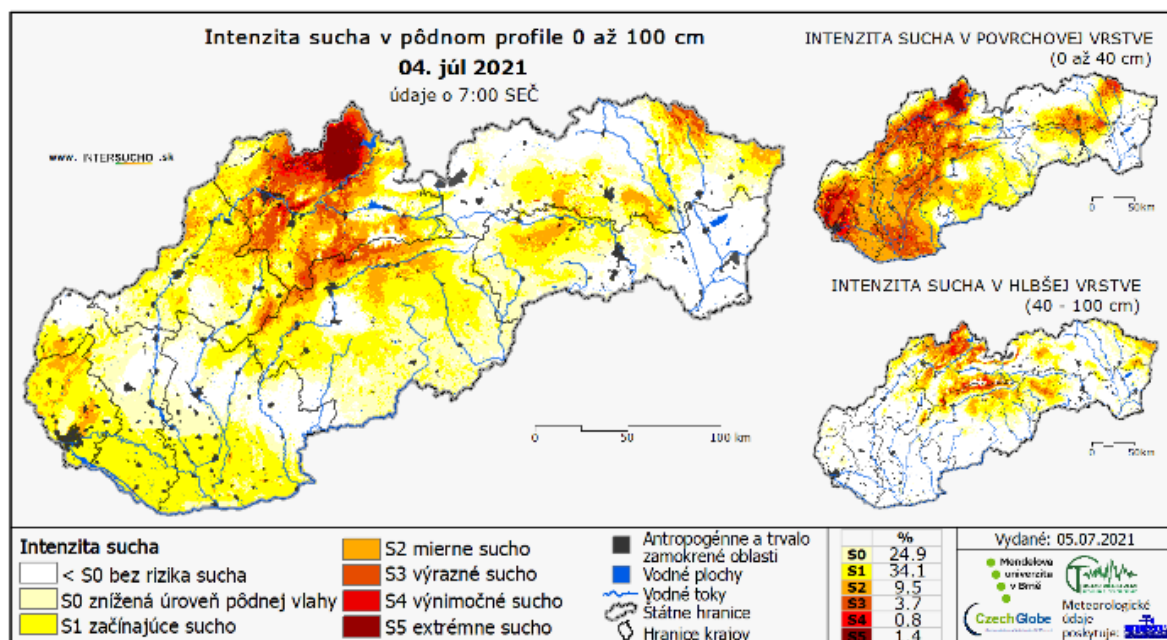
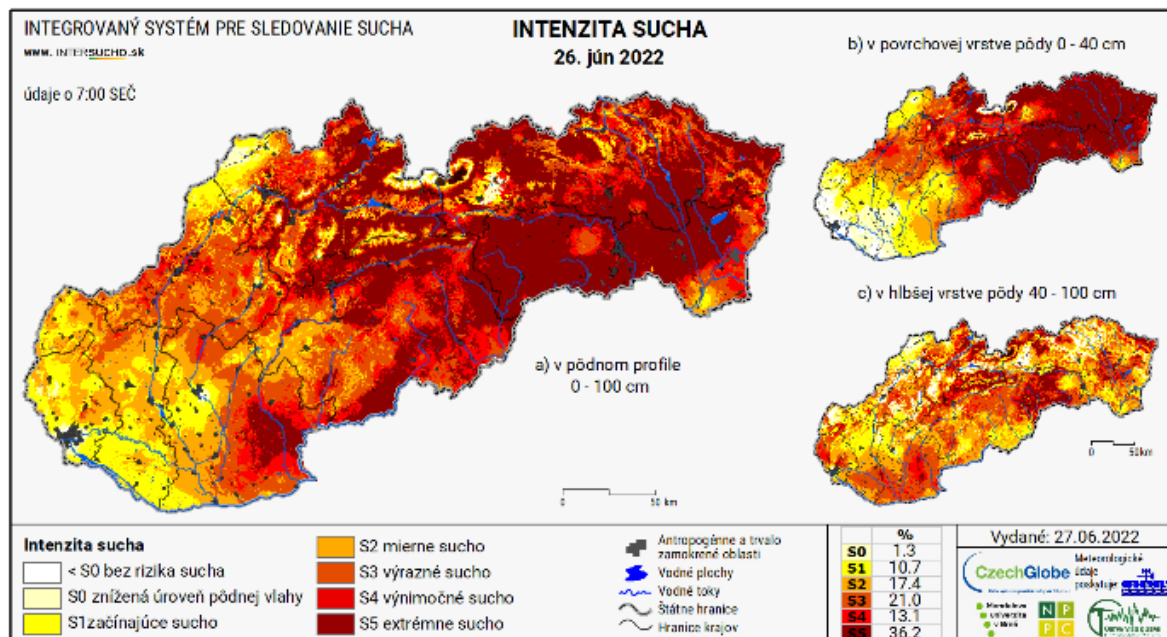
S5 extrémne sucho

Antropogénne a trvalo
zamokrené oblasti
Vodné plochy
Vodné toky
Štátne hranice
Hranice krajov

	%
S0	8.7
S1	7.1
S2	1.4
S3	0.3
S4	0.0
S5	0.0

Vydané: 26.06.2023

SITUÁCIA V REGIÓNOCH

Žatevné práce v pôsobnosti **RPPK Bratislava** (okresy Bratislava, Malacky, Pezinok, Senec) sa začali 20.6.2025 zberom jačmeňa ozimného.

Situácia v **regióne Trnava** (okresy Hlohovec, Piešťany, Trnava) k 23.6.2025: žatva v našom regióne ešte nezačala, začiatok očakávame v nasledujúcom týždni.

V **okrese Galanta** bol stav k 23.6.2025 nasledovný: Žatevné práce sa rozbehli hneď v pondelok 23.06. Z predchádzajúceho 25. týždňa nevidujeme na území okresu Galanta parcelu, kde by sa začala žatva. Suché až veľmi suché podmienky a bezrážkové počasie z predošlého mesiaca nepriaznivo vplyvajú na jariny a na ich vývoj. Kosí sa jačmeň ozimný a miestami je dozretý, hrach je pripravený na žatvu. Poradie zberu sa určuje individuálne.

V **okrese Komárno** boli žatevné práce zahájené dňa 19.06.2025 zberom jačmeňa ozimného a repky

ozimnej. Vysoké teploty a deficit zrážok spôsobili skoršie dozrievanie plodín. V období od januára do mája úhrn zrážok bol od 132mm do 160mm. V júni od 10 do 20mm. Teploty sa vyšplhali nad 30 °C.

V okrese Nové Zámky sa začala žatva 20.06. zberom ozimného jačmeňa vo Dvoroch nad Žitavou, pokosených je tam cca 150 ha pri priemernej úrode 6,5 t/ha, 25.06. začal zber skorých odrôd pšenice ozimnej, skosených je 100 ha. Na ostatných podnikoch v okrese sa predpokladá začiatok žatvy v závere tohto týždňa. Celkovo v okrese Nové Zámky je výrazný deficit zrážok a to až 150 mm. Len v Nových Zámkoch je od začiatku roka ku dnešku úhrn zrážok 138-150 mm, keď po minulé roky v tomto období bol úhrn zrážok vyše 300 mm. Obilninám už v tomto období dážď nepomôže, treba dúfať, že kukurica a cukrová repa ešte dostanú vlahu, ktorú ešte dokážu zhodnotiť, lebo bez závlah je stav týchto plodín katastrofálny.

Stav za členskú základňu **RPPK Levice** k 25. 6. 2025: Žatevné práce v okrese Levice začali zberom jačmeňa ozimného. Predbežné údaje: Jačmeň ozimný – sladovnícky: priemerné úrody sa pohybujú na úrovni 6-8 t/ha, NL 10,5-13,5%, OH 628-720 g/l, vlhkosť 11,7 – 13%. Jačmeň ozimný – krmny: priemerné úrody okolo 7,2t/ha. Vlhkosť 11,7-12%. V niektorých prípadoch sa už začal zberať aj hrach jarný pri vlhkosti 12,7%. Úhrn zrážok za prvé dve dekády mesiaca jún je 3 - 14,5mm (oblasť Žembovice 14mm, Veľký Ďur 14,5mm a Horné Semerovce 3mm).

V Nitrianskom regióne (okresy Nitra, Šaľa, Topoľčany, Zlaté Moravce) sa žatva začala v okrese Nitra v 25. týždni zberom jačmeňa ozimného zatiaľ v troch podnikoch. Pozberaná je výmera 398 ha s priemernou úrodou 7,85 t/ha. Poľnohospodári, okrem toho, že používajú pri žatve plašiče zveri, spolupracujú pri žatve podľa možností aj s poľovníkmi a ochrancami prírody, kedy po predchádzajúcej geopriestorovej identifikácii hniezd dravcov (napríklad kane) zo strany ochrancov prírody, vynechávajú poľnohospodári priestor hniezdiska s potrebnou plochou pre každé hniezdisko.

V okresoch Senica a Skalica sa žatevné práce k 25.06. ešte nezačali, predpokladaný termín začiatku zberu je o 7 - 10 dní.

V oblasti Trenčína (okresy Nové Mesto nad Váhom, Myjava, Trenčín) bol stav k 24.6.2025 nasledovný: Prípravy pred žatvou sú v plnom prúde, avšak samotná žatva sa ešte nezačala, predpoklad zahájenia žatevných prác je začiatkom budúceho týždňa. Vrásky na čele poľnohospodárom však spôsobila silná búrka sprevádzaná s veternou smršťou a krúpami, ktorá sa 23.06. prehnala hlavne v okolí Nového Mesta nad Váhom, v chotároch obcí Podolie, Považany, Horná Streda a v ďalších lokalitách. Tento prírodný živel napáchal veľké škody hlavne na obilninách (pšenica, jačmeň), strukovinách (hrach, vika), kde ľadovec doslova zbil rastliny k zemi, vybil zrno z klasov a zo strukov, ktoré sa mali už budúci týždeň zberať. Poškodené až celkom zničené boli i ďalšie plodiny (slnečnica, kukurica) ale i niektoré druhy ovocia (marhule, čučoriedky, maliny). Keď už sa zdalo, že miestami bude slušná úroda, tak príroda nám zase raz ukázala kto je tu „mocný pán“ a tak niektorým poľnohospodárom, ovocinárom ostanú len „oči pre plač“.

Oblasť Považská Bystrica (okresy Ilava, Považská Bystrica, Púchov) k 25.06.: Začiatok žatvy sa predpokladá 07.07, zberom ozimného jačmeňa.

Monitoring k 25.6.2024 **za Kysuce** (okresy Čadca a Kysucké Nové Mesto): Začiatok žatvy sa predpokladá o cca 2 až 3 týždne.

V oblasti Žiliny (okresy Bytča, Žilina) žatva ešte nezačala.

Monitoring k 25.6.2025 **za Oravu** (okresy Dolný Kubín, Námestovo, Tvrdošín): Žatva na Orave ešte nezačala. Vplyv suchého a chladného počasia nie je zatiaľ možné vyhodnotiť pri obilninách. Porasty kukurice sú však nočnými nízkymi teplotami a občasnými mrazmi poškodené.

Monitoring žatevných prác **za oblasť Turca** (okresy Martin a Turčianske Teplice) k 25.06.2025: žatva v regióne zatiaľ nezačala. Začiatok žatvy predpokladáme najskôr o 7 - 10 dní. Žatva začne jačmeňom ozimným.

Na Liptove (okresy Liptovský Mikuláš, Ružomberok) žatva k 25.06.2025 ešte nezačala.

Členské podniky **RPPK Zvolen** (okresy Banská Štiavnica, Detva, Zvolen, Žarnovica, Žiar nad Hronom) výhľadovo začnú žatvu najskôr o 7 dní okrem jedného podniku v lokalite Tekovské Nemce, ktoré začali so zberom ozimného jačmeňa, ale to je už oblasť, ktorá sa viac menej preklápa do Levickej časti územia.

V okresoch Lučenec a Poltár je stav prác k 25.6.2025 nasledovný: Žatevné práce v regióne Novohradu začali 24.6.2025 zberom ozimného jačmeňa. Porasty ozimín vyzerajú dobre s predpokladom priemerných úrod. Lokálne došlo k poškodeniu porastov ozimín silným vetrom a ľadovcom. Vo všeobecnosti prevláda na väčšine územia okresov Lučenec a Poltár sucho, ktoré už určite negatívne ovplyvní úrodu jarných plodín - hlavne kukuricu, sóju a slnečnicu.

V rámci **okresu Veľký Krtíš** žatva začala v pondelok 23.06., pozberaných je 255 ha ozimného jačmeňa.

V regióne Rimavská Sobota (okresy Revúca, Rimavská Sobota) je stav prác k 25.06. nasledovný: Na dolnom Gemeri sa žatva začala zberom ozimného jačmeňa 20.06.. Úrody sú priemerné, s výhľadom mierneho zlepšenia. Sucho je veľké, snáď sa to upraví.

V regióne Dolného Spiša (okresy Gelnica, Levoča, Spišská Nová Ves) začiatok žatvy v závislosti od počasia predpokladáme o cca 2 - 3 týždne.

V podtatranskom regióne (okresy Kežmarok a Poprad) podľa informácie z 25.06.2025 žatevné práce ešte nezačali.

V okrese Stará Ľubovňa k 25.06.2025 žatva ešte nezačala. Poľnohospodári zatiaľ neupozorňujú na nedostatok vlahy v pôde.

V okrese Bardejov podľa informácie z 24.06.2024 žatevné práce ešte nezačali. Poľnohospodári zatiaľ neregistrujú extrémne sucho.

V okresoch Svidník a Stropkov poľnohospodárske podniky k 25.06.2025 žatevné práce ešte nezačali.

V regióne Prešov (okresy Prešov, Sabinov) k 25.06.2025 žatevné práce ešte nezačali.

V okrese Vranov nad Topľou k 26.06.2025 žatva ešte nezačala, doterajšie sucho postihlo najviac plodiny siate na jar a viacročné krmoviny. Stav pôdneho sucha je spôsobený deficitom zrážok, ktorý pretrváva celé jarné obdobie. Celkový úhrn zrážok od začiatku roka do dnešného dňa činí 234 mm.

V regióne pod Vihorlatom (okresy Humenné, Medzilaborce, Snina) žatva k 25.06.2025 ešte nezačala.

V oblasti Košíc žatva začala 25.06.2025. Poľnohospodári považujú akékoľvek hodnotenia priebehu žatvy a úrod za predčasné, keďže žatva ešte len začína.

Informácia z **okresov Michalovce a Sobrance** z 25. 06. 2025: žatva sa začne na prelome júna a júla. Sucho je tak extrémne, že sa dá označiť ako rekordné za posledných 10 - 15 rokov, urýchlí

žatevné zberové práce. Podľa informácií z RPPK Michalovce je možné očakávať prvé zakosenie do ozimného jačmeňa už v piatok alebo sobotu. Naplno sa však rozbehne pri tomto počasí až v polovici budúceho týždňa a to zberom repky a postupne podľa stupňa dozretia aj ostatných plodín ako je pšenica, jarný jačmeň, raž a ovos. Očakávajú sa priemerné úrody z dôvodu mesačného sucha. Najviac však, čo už teraz môžeme konštatovať, sucho sa prejaví určite na porastoch kukurice, sóje, slnečnice, ciroku a ďalších jarných, ale tiež na jednoročných a viacročných krmovinách. Každá kvapka je momentálne vzácna a urobila by niečo na záchranu úrody.

V okrese Trebišov žatva začala 24. 6. 2025 zberom ozimného jačmeňa.

ZHRNUTIE

Sucho v jari tohto roku negatívne ovplyvnilo vývoj ozimín a jarných. Vzhľadom k výskytu sucha v uplynulých mesiacoch a premnožených hrabošov a poľovnej zveri, opakovane upozorňuje úrad SPPK svojich členov na nevyhnutnosť poľnohospodárov, zapojiť sa do monitoringu všetkých typov.

Dôkazom nestabilných podmienok počasia je rôznosť poveternostných podmienok pred žatvou. Toto dokumentujeme na príklade okresu Nitra, kde v závere 23. týždňa v časti okresu pretrvávalo sucho, zatiaľ čo v inej časti okresu sa vyskytli prudké dažde, ktorých prípadný negatívny dopad bude možné hodnotiť až pri žatve. V rovnakom čase boli silné dažde aj v okresoch Prešov, Sabinov, kde vyplavilo najneskôr vysiate a najslabšie zapojené plodiny, najmä kukuricu a sóju, lepší stav je pri plodinách so zapojeným koreňovým systémom, napríklad obilnín, olejnin. Dažde sa vyskytli aj v iných častiach Slovenska, s rôznym plošným rozsahom a rôznou intenzitou. Príkladom je porast maku na výmere 100 ha, na ktorom došlo k ubitiu pôdy vplyvom silného dažďa a porast maku musel byť založený opakovane. Ďalším smutným príkladom nevyspytateľnosti počasia je silná búrka, ktorá 23.06.2025 zasiahla niektoré lokality napríklad okresu Nové mesto nad Váhom, kde týždeň pred očakávaným začiatkom žatvy doslova vybila zrno z klasov obilia, zničila porasty obilnín, olejnin, kukurice, a ďalšie plodiny vrátane ovocia. Na nasledujúcich stranách uvádzame príklady poškodených porastov.

Stav sucha zachytený na mapkách SHMÚ jednoznačne dokumentuje extrémne sucho, porovnateľné za posledné roky jedine s rokom 2022.

Žatva sa začala v 26. týždni (o niekoľko dní neskôr oproti roku 2024) na juhu západného, stredného a východného Slovenska zberom jačmeňa ozimného, postupne začína aj zber pšenice ozimnej a hrachu. V tom istom týždni zahájil úrad SPPK monitoring žatevných prác.

Celkovo za celé územie Slovenska očakávame priemerné úrody hustosiatych obilnín a olejnin.

Poľnohospodári, okrem toho, že používajú pri žatve plašiče zveri, spolupracujú pri zbere krmovín, ale aj pri žatve podľa možností aj s poľovníkmi a ochrancami prírody.

Žatva sa ešte len začala a ešte neskončila, až v sklade je možné konštatovať výšku úrody a ešte vôbec nie cenu. Výsledok žatvy ovplyvňuje každá hodina zostávajúca do zberu, lebo môže znamenať optimálne počasie, ale aj zahorenie obilia, ale napr. aj úplné zničenie porastov vplyvom poľahnutia, ľadovca, či privalových dažďov. Smutným dôkazom toho sú závažne poškodené porasty v niektorých lokalitách tesne pred žatvou naprieč celým Slovenskom. Bližšie informácie uvádzame pri jednotlivých regiónoch. Preto akékoľvek odhady sú veľmi predčasné a čisto teoretické.

Porast lucerny na Záhorskej nížine

Kukurica na Liptove poškodená vplyvom sucha

Porast slnečnice na Považí, poškodený krúpami

Pohľad z výšky na nevzídenú slnečnicu na Východoslovenskej nížine

Zdroje:

Slovenský hydrometeorologický ústav

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

Regionálne poľnohospodárske a potravinárske komory

poľnohospodárske subjekty